

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Karsten Hønge (SF)
Karsten.Hønge@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

15. november 2024

J.nr. 2024-76009/ 2024-
5486

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 22. oktober 2024 stillet følgende spørgsmål nr. 30 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Hønge (SF).

Spørgsmål nr. 30:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”Skuffet direktør må sige farvel til fejedrenge efter 25 år – Konceptet er dødt” fra Metal Supply den 27. september 2024, herunder hvad der ligger til grund for Arbejdstilsynets tilrettevisning af virksomheden, og hvorledes dette er i overensstemmelse med gældende regler og praksis, som de er gengivet af BFA Industris vejledning om Undervisningspligtige unge?”

Svar:

Det er vigtigt for regeringen, at flere unge får et fritidsjob fremover, også på værksteder. Det bliver der endnu bedre mulighed for nu.

Med Aftale om flere unge i fritidsjob, som regeringen har indgået med samtlige af Folketingets partier, gennemføres en markant styrkelse af unges muligheder for at tage et fritidsjob, fx på værksteder.

Der er netop sendt en bekendtgørelsesændring i høring, som giver unge mulighed for at arbejde med og være i nærheden af ufarlige maskiner (fx softicemaskiner, kassebånd, skruemaskiner mv.). Fremadrettet vil 13-14-årige også kunne arbejde med langt flere opgaver end i dag, fx lettere arbejde som medhjælper under instruktion af en svend, mester eller lignende.

I dag kan unge arbejde i nærheden af en maskine på et værksted, hvis maskinen er tilstrækkeligt sikret. Det gør det muligt at have fejepersoner ansat. Arbejdstilsynet vil styrke den interne kommunikation til tilsynsførende og til virksomheder om, at unge gerne må arbejde i nærheden af farlige maskiner, der er slukket, afskærmet eller sikret på anden vis.

De kommende ændringer er kun første skridt. Regeringen vil gennemføre en markant forenkling af ungereglene, hvor det bl.a. skal fastlægges, hvilke maskiner som unge i fremtiden skal kunne arbejde i nærheden af fx på et værksted. Arbejdstilsynet er i fuld gang med arbejdet, og anden omgang af regelændringerne forventes at træde i kraft den 1. juli 2025.

Med fritidsjobudspillet får vi markant styrket arbejdsgivernes mulighed for at have unge ansat, og jeg ser frem til, at reglerne træder i kraft, så vi kan få flere unge i fritidsjob.

Som minister kan jeg ikke gå ind i den konkrete sag der henvises til i spørgsmålet, men til brug for besvarelsen af spørgsmålet om reglerne har jeg indhentet en udtalelse fra Arbejdstilsynet, som har oplyst følgende om de gældende regler:

”Udgangspunktet i de gældende regler er, at unge, der er 13-14 år, eller som endnu ikke har afsluttet grundskolen, ikke må arbejde med eller være i såkaldt ’farlig nærhed’ af maskiner, medmindre det er ufarlige husholdnings- eller kontormaskiner, eller der er tale om arbejde på nogle nærmere beskrevne arbejdsområder. Det bemærkes, at der træder nye regler i kraft den 1. januar 2025, som giver unge mulighed for at arbejde med og være i nærhed af ufarlige maskiner og ikke blot husholdnings- eller kontormaskiner. Arbejdstilsynet er desuden i gang med at afdække, hvilke farlige maskiner, som unge i fremtiden skal kunne arbejde i nærheden af. Der forventes nye regler herom 1. juli 2025.

I de gældende regler er det nærmere beskrevet, hvordan ”fejepersoner” i en virksomhed kan beskæftiges i nærheden af maskiner under en række betingelser bl.a.:

- Nærmere bestemte maskiner og andre tekniske hjælpemidler skal være standset og på en effektiv måde sikret mod igangsætning og risiko for tilskadekomst. Er det ikke muligt, skal der træffes andre foranstaltninger, der effektivt sikrer, at arbejdet kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.
- De unge må ikke kunne komme i kontakt med bevægelige dele eller på anden måde udsættes for risiko fra maskiner og lignende. Automatiske anlæg i drift skal være sikret efter gældende regler. Nærmere bestemte maskindrevet håndværktøj må ikke være tilgængeligt.

BFA Industri-vejledningen om undervisningspligtige unge indeholder eksempler på, hvilke andre foranstaltninger der effektivt sikrer, at arbejdet kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, når det ikke er muligt at standse og effektivt sikre maskinen eller det tekniske hjælpemiddel mod igangsætning.

Alle disse forhold skal passe særligt godt på de unge, så de ikke kommer i kontakt med farlige bevægelige dele eller på anden måde udsættes for risiko fra maskiner. De unge skal fx ikke gøre rent i nærheden af en medarbejder, mens personen er ved at skære med en rundsav. Den unge kan derimod godt arbejde i nærheden af maskiner, hvis maskinen er slukket og sikret imod igangsætning fx ved en aflåst forsyningsafbryder, så den unge ikke ved et uheld kan komme til at sætte maskinen i gang.

Det er således undtagelsesvist muligt at have unge ansat til at udføre arbejde i nærheden af maskiner, hvis maskinen er slukket, afskærmet eller sikret på anden vis. Det er også en mulighed, at unge kan udføre arbejde i nærheden af maskiner i drift, hvis der er truffet relevante sikkerhedsforanstaltninger, der effektivt sikrer, at arbejdet kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, fx afskærmning.

På tilsynsbesøg kan den tilsynsførende spørge ind til, om en virksomhed har unge ansatte. Hvis det er tilfældet, vil der typisk være en samtale om de gældende regler,

hvor den tilsynsførende kan få en fornemmelse af, hvordan virksomheden håndterer unge på arbejdspladsen, og virksomheden kan blive oplyst og få vejledning.

I den konkrete sag, der henvises til, har Arbejdstilsynet vejledt virksomheden om, at hvis de unge skal arbejde i produktionshallen, hvor der er farlige maskiner, vil det kræve, at maskinerne var slukket og effektivt sikret imod igangsætning. Der er ikke givet nogen påbud om unges arbejde.”

Jeg henholder mig til Arbejdstilsynets oplysninger om de gældende regler, og derudover vil jeg gøre det klart, at bekendtgørelsesændringerne, der træder i kraft 1. januar, kun er første skridt.

I anden omgang vil vi gennemføre en markant forenkling af ungereglene, hvor det bl.a. er hensigten at give endnu bedre muligheder for, at unge skal kunne arbejde i nærheden af maskiner, fx på et værksted. Arbejdstilsynet er i fuld gang med arbejdet, og anden omgang af regelændringer vil træde i kraft den 1. juli 2025.

Sluttelig vil Arbejdstilsynet række ud til den omtalte virksomhed i artiklen med henblik på at understrege, at det er muligt at have fejepersoner ansat.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen
Beskæftigelsesminister